

Piše: Denis Bojčić

Hibiskus

Hibiscus *rosa-sinensis* latinsko je ime ovih biljaka koje pripadaju porodici MALVACEAE, vrlo velikoj skupini biljaka u kojoj je najpopularnija upravo ova vrsta o kojoj ću vam pisati i Hibiscus syriacus koji većina od vas vrlo dobro poznaje. Hibiskus koji ste svi navikli vidjeti mala je, niska vrsta hibiskusa koja uz pomoć retardata uvijek ostaje mala, a dolazi nam iz Nizozemske gdje se masovno proizvodi kao i većina drugih biljaka. Možemo ga naći u desetak različitih boja. Hibiskus o kojem ću vam govoriti u ovome tekstu i koji ja osobno uzgajam već desetak godina tropski je hibiskus, koji je puno većeg i robusnijeg rasta i krupnih cvjetova. Postoje u svim mogućim bojama i kombinacijama boja. Do sada ima registriranih u svjetskom registru oko 8 000 kultivara. Među tisućama tih registriranih jedan je i s imenom "Croatian Sky" koji sam ja s još šest drugih registrirao u svjetski registar.

Croatian Sky (lijevo), Croatian Sun (gore), Croatian Sky u dnevnoj sobi (desno)

Grmovi tropskog hibiskusa mogu biti preko 3 m visoki, zavisi o veličini lonca u kojemu su zasađeni i koliko ih se reže. Orezivanje vršimo po potrebi, a najbolje je vrijeme za isto neposredno pred početak vegetacije na proljeće. U većini slučajeva skraćujemo ga otprilike za jednu polovinu do dvije trećine biljke. Ukoliko ga držimo u dnevnoj sobi ili toploj verandi uz sunčani prozor, cvast će neprekidno cijelu zimu jer toplinu itekako voli. Ako je zrak presuh, onda se ponekad sjetite orositi ga po lišću. Na proljeće, ako je potrebno, skratite vršne grančice da potaknete grananje. Što više grančica s vrhovima, to će biti više cvijeta u konačnici jer novi pupoljci uvijek se stvaraju na vrhovima grana. Cvjetovi su tropskih hibiskusa veličine od 12 do 27 cm u promjeru, a trajnost im je od 1 do 4 dana, a u zimskom

Campfire Girl, Night Runner i Concorde (lijevo), Dragons breth (gore), Hoosier, treće mjesto na izboru za hibiskus 2009. god (desno)

periodu i do 7 dana. Ima ih jednostavnih, duplih i poluduplih cvjetova. Ponekad se zna dogoditi da mutira pa jednostavni cvijet postane dupli i obrnuto, što je češći slučaj pogotovo kada su niže temperature. Također variraju i s bojama tako da svako godišnje doba izgledaju malo drugačije. Meni osobno najljepši su cvjetovi na proljeće i jesen kada su boje puno intenzivnije jer je jačina sunca slabija pa boje ne blijede.

Životni vijek im je preko 30 godina, iako ima u svijetu biljaka starijih i od 40 godina. Presađuje ga se po potrebi. Dok je biljka mala, postepeno se prebacuje u 1 do 2 cm veći lonac, po potrebi. Kada je biljka starija od nekih 10-ak godina, presađivanje vršimo svakih nekoliko godina. Ukoliko je žilni sistem stiješnjen i isprepleten, možete ga slobodno prikratiti oštrim nožem ili orezati, ali pri tome ne zaboravite da tada morate skratiti i nadzemni dio istodobno. Vrlo je bitna stavka u svemu ovome da ovo možete raditi samo dok je biljka u stadiju mirovanja. Ni slučajno tako nešto ne smijete napraviti kada je biljka u punoj vegetaciji. Pesađivati ga možete kao i svaku biljku, u svako doba, i u punoj vegetaciji, ali ni slučajno ne smijete dirati žilni sistem. Supstrat koji se koristi za uzgoj istih mješavina je treseta pomiješana s malo vrtnje zemlje i humusa, znači obična zemlja za cvijeće u koju ja stavljam još perlita. Perlit je smjesa koja dosta rahli i drenira zemlju tako da ga ja obavezno stavljam kao dodatak u sve supstrate u koje sadim biljke. Hibiskus ne podnosi pretjeranu vlažnost u tlu, a pogotovo ne da mu voda leži u podlošku. Na dno lonca obavezno stavim 2 – 3 cm drenaže od stiropora koji je također i izvrstan toplinski izolator od hladnog tla. Ovakvu mješavinu supstrata i drenaže preporučujem za većinu cvijeća, a pogotovo za biljke koje potječu iz tropskih krajeva. Prehranjivanje vršimo kao i za sve ostale biljke. U samome startu prehranjujemo malo rjeđe, s većim udjelom dušika i fosfora za početak vegetacije, a kasnije, jednom tjedno s posebnim naglaskom na što više kalija i mikroelemenata. Kada su velike vrućine ili je presuh zrak, ako ga držite u prostoriji, obavezno se sjetite orositi ga pa i nekoliko puta dnevno ako ste u mogućnosti, neće mu smetati, pogotovo ako ste u otopinu stavili malo prehrane. U toku ljeta obavezno preporučujem dodati bar dva puta željeza da bi imao lijepje, tamnozeleno listove.

Hibiskus voli sunčanu poziciju, ali ipak sredinom ljeta preporučit ću vam da ga stavite u polusjenoviti položaj u koliko je to moguće ili zajedno s loncem zasadite u vrt tako da žilni sistem ne kuha i ne gori na suncu. U zimskom periodu stavite ga u toplu prostoriju blizu izvora topline i sunčanog prozora gdje će nastaviti rasti i cvasti. Premještanjem biljke ponekad će doći do odbacivanja lišća i pupoljaka, ali vas to ne treba posebno zamarati, to je normalna reakcija biljke. Moja je preporuka da ga u tom trenutku zalijete otopinom magnezija koji je vrlo učinkovit u sprečavanju odbacivanja istoga. Problemi s hibiskusom mogu nastati pojavom lisnih ušiju, sovice i ostalih nametnika kojih se možete riješiti prirodnim putem, kemijskim sredstvima ili mehanički kao i kod svih drugih biljaka.

Razmnožavanje

Sjemene čahurice sa imenima roditelja

Razmnožavanje hibiskusa najčešće vršimo reznicama, ali isto tako i sjemenom. Oživljavanje je najuspješnije pri visokoj ljetnoj temperaturi. Reznice su veličine 12 – 15 cm, pospješujemo stavljanjem u hormon za oživljavanje i sadimo u posudice u koju smo stavili supstrat koji se sastoji od dvije trećine perlita i jedne trećine treseta. Stavljamo ih pod PVC pokrivač na svijetlo, toplo mjesto, i otprilike za tri tjedna imamo već prve ožiljene reznice. Biljke dobivene uzgojem iz sjemena nisu iste kao i matična biljka. Oprašivanjem jednog cvijeta drugim, sjetve sjemena, uzgoj mladih biljčica, novih vrsta, nikada ne znaš koje gene nose u sebi te što ćeš u konačnici dobiti, kakvih karakteristika, kakve boje, kvalitete itd....

To je ono što nas, većinu strastvenih zaljubljenika u hibiskuse, intrigira i zaokuplja, izazov stvaranja novih i boljih vrsta, slatko iščekivanje rezultata nakon određenog vremenskog perioda (prvi cvijet, pa sazrijevanje biljke (maturiranje) .. Nakon nekoliko godina uzgoja i promatranja, ukoliko sijanac ima sve potrebne kvalitete, registriramo ga u svjetski registar kultivara...Tropske hibiskuse ja kalemim na podlogu od jedne vrste hibiskusa koja je vrlo jaka i robusna te osigurava kalemljenoj grančici jak porast i puno kvalitetniju biljku. Također kalemim nekoliko vrsta hibiskusa na jednu podlogu što je vrlo interesantno za vidjeti kada počnu cvasti.

Opširnije o kalemljenju možete naći na linkovima koji su na mojim web-stranicama i na www.internationalhibiscussociety.org, svjetskom udruženju strastvenih zaljubljenika u hibiskuse čiji sam ja član i predstavnik te neprofitne organizacije za Europu. Ima nas sveukupno oko 800 u cijelome svijetu (na svim kontinentima) i komuniciramo svakodnevno elektronskom poštom na engleskom jeziku, gdje razmjenjujemo iskustva, savjete, fotografije itd. Na tim stranicama ćete naći sve što vas može interesirati u svezi s hibiskusima, puno fotografija i objašnjenja. Također puno korisnih savjeta i fotografija ćete naći na forumu gdje ja pišem kao moderator, a to je www.mojcvjet.hr/forum/

Nadam se da ćete uživati u ovim fotografijama mojih ljepotana....Do sljedećeg puta puno cvjetnih pozdrava.....Zdravi i veseli bili.....

RASADNIK

Bugenvila

21 000 Split, Sućidar 15, Hrvatska Mob. 091 1568 108 e - mail info@bugenvila.com
www.bugenvila.com